

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/59/2023
Identifikačné číslo spisu:	6119348052
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6119348052.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Stredoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36 442 151, proti žalovaným: 1/ Vodostav SR, v. o. s., so sídlom Kynceľová 10, Banská Bystrica, IČO: 46 600 213, v konaní zastúpený JUDr. Oskarom Chnárkom, advokátom, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, 2/ X., nar. X. septembra XXXX, trvale bytom Z., o zaplatenie 3.884,82 eur, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 18C/44/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2022 sp. zn. 14Co/57/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2022 sp. zn. 14Co/57/2022 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 23. júna 2022 č. k. 18C/44/2019-242 konanie voči žalovanému 2/ zastavil (výrok I.), žalobu voči žalovanej 1/ zamietol (výrok II.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ a žalovanému 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalovanej 1/ a žalovaného 2/ (výrok III.).

1.1. Z odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie sa predovšetkým zaoberal vecnou legitímáciou strán sporu, ktorá je jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby. Konštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom skutočnosti, že vlastníkom sporného káblového vedenia je VNK OCOVA JRD I., a že je tým subjektom, ktorému škoda v súvislosti s prevádzkovou činnosťou žalovanej 1/ na vedení vznikla, t. j. poškodeným. V konaní nepreukázala, že je vlastníkom predmetného vedenia, nakoľko predložené listiny k tejto skutočnosti, a to karta majetku, uznesenie vlády SR č. 686 z 18. júla 2001, notárska zápisnica č. N 1024/2001, zakladateľská listina Stredoslovenskej energetiky, a. s., stanovy Stredoslovenskej energetiky, a. s., zápisnica zo 17. 12. 2001, notárska zápisnica č. N 218/2007, notárska zápisnica č. N 204/2007 a výňatok z prílohy č. 1 k doplneniu č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006, takéto tvrdenie žalobkyne nepreukazujú. Z úvodu výňatku prílohy č. 1 k doplneniu č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006, v ktorom je, okrem iného, zahrnuté i vedenie VNK OCOVA JRD I. vyplýva, že predmetom ohodnotenia v tejto samostatnej prílohe č. 1 znaleckého posudku sú zložky

majetku podniku Stredoslovenská energetika, a. s., spojené s prepravou a distribúciou elektrickej energie, čo je subjekt od žalobkyne odlišný. Ak žalobkyňa tvrdila, že predmety ohodnotenia v doplnení č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006 boli predmetom nepeňažného vkladu do jej spoločnosti, tak o takomto právnom úkone súdu žiadny dôkaz nepredložila a len samotný výňatok z prílohy č. 1 k doplneniu č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006, ktorý navyše ani nie je právnym úkonom, takýmto dôkazom nie je. Dôkazom o vlastníctve žalobkyne nie je ani karta majetku, ktorá je len interným dokladom spoločnosti, a to pravdepodobne pôvodne Stredoslovenských energetických závodov, k. p. Žilina, čo je rovnako subjekt odlišný od žalobkyne, keď ako predchádzajúci držiteľ je na karte uvedené „JRD Očová“ a ako spôsob nadobudnutia je uvedená „HZ“, pričom hospodárska zmluva č. 1/1984 bola uzatvorená medzi Jednotným roľníckym družstvom Očová, ako odovzdávajúcou organizáciou a Stredoslovenskými energetickými závodmi, k. p., ako preberajúcou organizáciou. Nesporným a jednoznačným dôkazom o vlastníctve vedenia nie je ani argument, že predmetné vedenie žalobkyňa užíva, vykonáva na ňom opravy, resp. že na základe objednávky žalovanej 1/ ho vytyčovala. Keďže v konaní nepreukázala, že práve jej vyplýva procesné právo uplatňovať si daný nárok, a že je nositeľom práva, nemožno vyvodiť iný záver ako ten, že jej aktívna vecná legitimácia v tomto spore nesvedčí, a preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 29. novembra 2022 sp. zn. 14Co/57/2022, potvrdil rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. a žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške tejto náhrady.

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval skutkový stav veci správne, s jeho skutkovými závermi sa stotožnil. V zmysle § 383 CSP bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Zdôraznil, že žalovaná 1/ v odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu, či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s ustanovením § 366 CSP). S prihliadnutím na odvolacie dôvody konštatoval, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval v celom rozsahu za vecne správne. Po preskúmaní veci súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

2.2. K zásadným námietkam žalobkyne uviedol, že preukazuje svoje vlastnícke právo k predmetnému elektrickému vedeniu notárskou zápisnicou č. N 204/2007, NZ 221/74/2007 a „Doplnením č. 2 znaleckého posudku č. 85/2006“. Z uvedenej notárskej zápisnice vyplýva vykonanie nepeňažného vkladu majetku z časti podniku SSE, avšak majetku v obsahu notárskej zápisnice nešpecifikovaného, všeobecne označeného ako: nehnuteľný majetok, hnutel'ný majetok, zamestnanci, práva a pohľadávky. Špecifikácia predmetného majetku má vyplývať zo znaleckého posudku vypracovaného 31. 03. 2007 Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, označeného ako „Doplnenie č. 2 znaleckého posudku č. 85/2006“, ktorý mal byť prílohou notárskej zápisnice, ako to vyplýva z jej obsahu. Preukazovanie vlastníctva žalobkyne by bolo úplné a náležité predložením všetkých listín, ktoré sa k prevádzanému (vkladanému) majetku vzťahujú, tento popisujú, a z ktorých je zrejмый prevodný úkon konkrétneho majetku. V danom prípade to znamená predloženie notárskej zápisnice osvedčujúcej úkon vkladu (čo žalobkyňa i učinila) a zároveň Doplnenia č. 2 znaleckého posudku č. 85/2006, na ktorý sa notárska zápisnica odvoláva, a ktorý obsahuje položkovitú špecifikáciu vkladného hnutel'ného, nehnuteľného majetku, ostatných majetkových hodnôt, pohľadávok, záväzkov a pod. Žalobkyňa však v predmetnom konaní takéto dôkazy nepredložila, keď predložila len notársku zápisnicu zo 06. 06. 2007, odvolávajúcu sa na špecifikáciu majetku obsiahnutú v Doplnení č. 2 znaleckého posudku č. 85/2006, avšak uvedené Doplnenie č. 2 nepredložila. Súdu predložila len fotokópiu štyroch strán neúplného dokumentu nazvaného ako „Samostatná príloha č. 1 k Doplneniu č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006 znalecký úkon č. 335/2007 - všeobecná hodnota nehnuteľností a stavieb“, z ktorej fotokópie nie je zrejмый, k akému právnemu úkonu sa vzťahuje, v akom rozsahu, a teda pre aké účely bolo doplnenie vypracované. Z uvedeného teda nevyplýva ani tá skutočnosť, že Doplnenie č. 3 znaleckého posudku sa vzťahuje k právnemu úkonu zachytenému v notárskej zápisnici č. N 204/2007, NZ 221/74/2007 zo 06. 06. 2007,

keď v obsahovej časti zápisnice uvedené Doplnenie č. 3 znaleckého posudku nie je uvádzané, a na Doplnenie č. 3 notárska zápisnica osvedčujúca úkon vkladu, ani okrajovo neodkazuje. Inú notársku zápisnicu osvedčujúcu úkon, ku ktorému by sa samostatná príloha č. 1 k Doplneniu č. 3 znaleckého posudku č. 85/2006 vzťahovala, žalobkyňa súdu nepredložila. Predložené listinné dôkazy, t. j. vyššie uvádzaná notárska zápisnica, odkazujúca na iné doplnenie znaleckého posudku, než žalobkyňa v konaní predložila a fotokópie neúplného výňatku v rozsahu štyroch strán „Doplnenie č. 3 k znaleckému posudku č. 85/2006“, nepreukazujú vklad žalobkyňou špecifikovaného hnutelného majetku do majetku žalobkyne (ako právnickej osoby), a teda nepreukazujú jej vlastníctvo k označenému elektrickému vedeniu. Uvedená skutočnosť vlastníctva žalobkyne ako subjektu zabezpečujúceho distribúciu elektrickej energie ku konkrétnemu elektrickému vedeniu v konkrétnej obci v určitej časti zároveň nie je notorietou. Bez právneho významu je pritom okolnosť, na ktorú poukázala žalobkyňa, keď dôvodila, že k zvýšeniu základného imania v spoločnosti SSE, a. s. došlo v dôsledku zákonnej povinnosti oddelenia činností súvisiacich s predajom elektrickej energie od jej distribúcie.

2.3. Pokiaľ súd prvej inštancie nevyhovol opätovnej žiadosti žalobkyne o odročenie pojednávania dňa 24. 05. 2022 za účelom predloženia listinných dôkazov, preukazujúcich jej aktívnu vecnú legitimáciu, uvedeným postupom nedošlo k porušeniu jej práv na spravodlivý súdny proces. Procesným postupom súdu prvej inštancie bol žalobkyni vytvorený nielen dostatočný procesný priestor na preukázanie žalobou uplatňovaného nároku, ale aj priestor nad mieru mienenú ustanoveniami CSP. Keď v odvolacom konaní žalobkyňa upúšťa od tvrdenia existencie vlastníckeho práva a svoj nárok odvodzuje od držby, ide o zmenu tvrdených rozhodujúcich skutočností, vedúcu k inému hmotnoprávnemu základu, učinenu v odvolacom konaní, ktorá je nepripustná. Pre odlišný skutkový základ, pre ktorý je potrebné odlišné právne posúdenie, na skúmanie a zodpovedanie otázok ktorého (v danom prípade tvrdenej oprávnenej držby) sa súd prvej inštancie nezameral, nakoľko na uvedené nemal žiadny zákonný dôvod, keďže rámec pre zodpovedanie právnych otázok mal vymedzený žalobou a ide o nedovolenú novotu v odvolacom konaní. Rovnako odvolací súd odmietol i argumentáciu žalobkyne s poukazom na ustanovenie § 59 ods. 3, 4 Obchodného zákonníka, upravujúce nepeňažný vklad do spoločnosti a vklad podniku a na ustanovenie § 476 ods. 1 Obchodného zákonníka, pojednávajúce o zmluve o predaji podniku a § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka. Notárska zápisnica, ktorá mala byť prevodným úkonom odkazuje na Doplnenie č. 2 znaleckého posudku a nie na Doplnenie č. 3, ktorý predložila žalobkyňa. Taktiež vyvrátil záver, že súd prvej inštancie ustálil vlastnícke právo SSE, a. s.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) CSP a navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok, vrátane rozsudku súdu prvej inštancie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľka namietala nedostatky odôvodnení rozhodnutí najmä v tom smere, že odvolací súd ani súd prvej inštancie neprihliadli na jej námietky, že je aktívne vecne legitimovaná v tomto spore. Svoju argumentáciu založila v prvom rade na spôsobe, akým sa odvolací súd vyporiadal s jej pripomienkou, že je aktívne legitimovaná a j vtedy, a k sa nepreukáže vlastníctvo, nakoľko je oprávneným držiteľom predmetného elektrického vedenia. Poukázala na skutočnosť, že ide iba o odlišné právne posúdenie a žiadny nový argument. Skutočnosti, z ktorých vyplýva držba, uviedla už v konaní pred súdom prvej inštancie. Právneho posúdenia sa netýka ani zásada koncentrácie konania. Súd prvej inštancie napokon odmietol umožniť žalobkyni predložiť dôkaz, ktorý by preukazoval jej vlastníctvo. Taktiež aj vyhodnotenie predložených dôkazov (najmä doplnenie znaleckého posudku) označila za rozporné s ich obsahom. Dovolateľka uviedla, že konajúce súdy arbitrárne posúdili, že aktívne vecne legitimovaným subjektom na uplatnenie náhrady škody je len vlastník veci a rovnako arbitrárne vyložili ustanovenia Obchodného zákonníka, týkajúce sa vkladu časti podniku do základného imania.

4. Žalovaná 1/ sa k dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávneným subjektom, spĺňajúcim podmienku podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné, a treba ho považovať aj za opodstatnene podané.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V preskúmvanej veci žalobkyňa

odôvodňovala prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto posudzoval prípustnosť dovolania a súčasne aj jeho dôvodnosť z hľadísk uvedených v ustanovení § 420 CSP, t. j. najmä z hľadiska existencie vady, na ktorú poukazovala žalobkyňa, teda či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f) CSP je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení, a ktorý má možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/8/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Porušenie práva na spravodlivý proces zakladá aj nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí, ktorým sú súd prvej inštancie a odvolací súd podľa § 455 CSP viazaní.

9. V preskúmvanej veci predmetom dovolacieho prieskumu bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o potvrdení rozsudku vydaného súdom prvej inštancie, týkajúceho sa uplatnených nárokov z titulu škody na veci.

10. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie preukázateľne vychádzajúce z objektívneho postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu pre rozhodnutie. Súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa nároku, o ktorom rozsudkom rozhoduje a musí byť z neho zrejmé, ako o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

11. V rozsudku musí byť posúdený celý predmet konania v jeho komplexnosti, vo všetkých problematických otázkach, ktoré sú súdnym konaním otvorené. Súd je v konaní povinný poukázať a dostatočne sa zaoberať argumentami, ktoré žalovaný nárok podporujú, aj s tými, ktoré ho spochybňujú. Aby rozsudok bol preskúmateľný a mohol byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v opravnom konaní z hľadiska posúdenia jeho vecnej správnosti, súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa predmetu konania a musí byť z neho zrejmé, na základe akých dôvodov o prejednávanej veci rozhodol, na základe akých skutočností a dôkazov a ako vec právne posúdil.

12. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že dovolateľka opodstatnene namietala nedostatočné a nepreskúmateľné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 CSP sa náležite nevysporiadal s relevantnými námietkami uplatnenými žalobkyňou v odvolacom konaní, týkajúcimi sa nesprávneho posúdenia zákonných predpokladov vzniku zodpovednostného vzťahu medzi stranami sporu vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody v súvislosti s poškodením veci.

13. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 393 CSP. Popri tejto všeobecnej úprave umožňuje ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní pred súdom prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za

podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok*, Komentár, Praha: C. H. Beck, 1296 s.).

14. V zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018 zverejneného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 47/2018 je odvolací súd povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa tohto rozhodnutia všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Ako v predmetnom náleze pokračuje ústavný súd: „ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.“ Ústavný súd zároveň konštatoval, že absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

15. Krajský súd v predmetnej veci vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia aj skonštatoval skutkový stav veci správne. Súd (prvej inštancie) dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, keď odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP.

15.1. Dovolateľka namietala proti záverom o tom, že nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby, pričom preukazovala svoje vlastnícke právo. Nesúhlasila so závermi súdu prvej inštancie, že neboli správne vyložené ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa vkladu časti podniku do základného imania a neboli primerane použité ustanovenia zmluvy o predaji podniku. Rovnako jej súd prvej inštancie neumožnil svoje vlastnícke právo doložiť ďalším dôkazom. Napokon poukázala, že jej právo na náhradu škody patrí aj v prípade, ak by súd nemal jej vlastnícke právo za preukázané, a to z titulu oprávnenej držby.

16. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že krajský súd napriek výslovnému príkazu obsiahnutému v § 387 ods. 3 CSP, aby sa v odôvodnení vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, sa s takýmito tvrdeniami uvedenými žalobkyňou ako odvolateľkou v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal nedostatočne. Žalobkyňa pritom v podanom odvolaní uviedla podstatné tvrdenia týkajúce sa skutočnosti, že jej náhrada škody patrí, aj keby nebolo preukázané jej vlastnícke právo z titulu oprávnenej držby, ktorá podľa jej názoru nebola sporná. Odvolanie otvorilo otázky spôsobilé spochybniť argumentáciu, ktorú si osvojil súd prvej inštancie.

16.1. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ v odvolacom konaní žalovaná 1/ upúšťa od tvrdenia existencie vlastníckeho práva, nakoľko uvedenú otázku nedostatočne preukazuje ňou predloženými dôkazmi, a svoj nárok odvodzuje od ňou konštatovanej držby, ide o zmenu tvrdených rozhodujúcich skutočností, vedúcu k inému hmotnoprávnemu základu, učinenu v odvolacom konaní, ktorá je v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku neprípustná. Uvedené totiž predstavuje odlišný skutkový základ, pre ktorý je potrebné odlišné právne posúdenie, na skúmanie a zodpovedanie otázok ktorého (v danom prípade tvrdenej oprávnenej držby) sa súd prvej inštancie nezameral, nakoľko na uvedené nemal žiadny zákonný dôvod, keďže rámec pre zodpovedanie právnych otázok mal vymedzený žalobou žalobkyne. Argumentácia žalobkyne uplatnená v odvolaní o existencii (minimálne) držby žalobkyne popísanej

hnuteľnej veci v prípade, ak súd dospeje k záveru o nepreukázaní vlastníctva, predstavuje prostriedok procesného útoku, ktorý žalobkyňa neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie a je tak nedovolenou novotou v odvolacom konaní, keďže nespĺňa ani jeden predpoklad novoty v odvolacom konaní prípustnej (dovolenej).

16.2. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že záver o tom, že poukázanie žalobkyne, že jej náhrada škody patrí aj z titulu oprávnenej držby, predstavuje odlišný skutkový základ, nie je správny. Nejde ani o tzv. neprípustnú novotu.

16.3. Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom nemožno použiť, pokiaľ nespádajú pod výnimky stanovené v tomto ustanovení. Kritériám prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany zodpovedajú procesné úkony strán sporu demonštratívne uvedené v § 149:

- skutkové tvrdenia (§ 149 a § 150) a popretie skutkových tvrdení protistrany (§ 149 a § 151) vyžadujú od súdu prijatie potrebných procesných opatrení pre správne vedenie sporu (tzv. management sporu). Na ich základe súd posúdi, ktoré navrhnuté dôkazy vykonať, a ktoré nie. Predloženie nového skutkového tvrdenia až potom, čo už bol určitý dôkaz ohľadom súvisiaceho skutkového tvrdenia vykonaný, môže spôsobiť, že je potrebné dokazovanie doplniť alebo zopakovať,

- návrhy na vykonanie dôkazov (§ 149) vyžadujú, aby súd prijal procesné opatrenia, ktoré sú pre predmetný dôkaz potrebné (napr. vytýčenie ďalšieho pojednávania, nariadenie znaleckého dokazovania, výzva, aby určitá osoba predložila listinu a pod.),

- námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov (§ 149) môžu smerovať k tomu, aby súd vykonal určité opatrenia pred vykonaním alebo v priebehu vykonania dôkazu (napr. námietka k formulácii otázok, ktoré majú byť položené znalcom, alebo námietka vierohodnosti svedka). Námietka predložená až po vykonaní dôkazu môže mať za následok potrebu dôkaz zopakovať,

- hmotnoprávne námietky (§ 149 a § 152) sú zvyčajne založené na určitých skutkových tvrdeniach. Vyžadujú preto prijatie obdobných procesných opatrení, ako je uvedené vyššie. (Nie je však vylúčené, že hmotnoprávna námietka nie je založená na nových skutkových tvrdeniach, a teda vyhodnotenie, či je dôvodná, vyplýva už z právneho posúdenia veci bez toho, aby sa od súdu vyžadoval ďalší procesný úkon pred vydaním rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Aj v takom prípade sa však na hmotnoprávnu námietku vzťahujú ustanovenia o koncentrácii konania a neúplnej apelácii).

16.4. Z procesných úkonov v § 149 výslovne neuvedených možno ako prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany klasifikovať (na základe uvedeného pozitívneho a negatívneho kritéria):

- v zásade každý návrh alebo žiadosť na vykonanie určitého procesného úkonu súdu v súvislosti s dokazovaním,

- námietky nedostatku procesných podmienok a námietky nesprávneho procesného postupu (námietky procesnej vady), ak obsahujú tvrdenia, ktoré vyžadujú vykonanie dôkazov na preukázanie namietaného nedostatku procesných podmienok alebo namietanej procesnej vady (dôkazov na zistenie dôvodnosti námietky). Interpretácia, že námietka nedostatku procesných podmienok alebo námietka procesnej vady (resp. časť týchto procesných úkonov) je za určitých okolností prostriedkom procesného útoku a prostriedkom procesnej obrany, vyplýva aj z gramatického výkladu § 366. Pokiaľ môže súd vyhodnotiť námietku nedostatku procesných podmienok alebo námietku procesnej vady iba na základe právneho posúdenia, bez potreby vykonať dokazovanie, nejde o prostriedok procesného útoku a prostriedok procesnej obrany. (TOMAŠOVIČ, Marek. § 149 [Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek, Civilný sporový poriadok, 1. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 566-567, marg. č. 2.).

16.5. Právny názor, že existencia (minimálne) držby žalobkyne popísanej hnuteľnej veci, nenapĺňa ani jedno z kritérií prostriedku procesného útoku alebo procesnej obrany, ako je uvedené v predchádzajúcich odsekoch. Je to len aplikácia práva na skutkovú podstatu zistenú zo skutkového stavu, je teda právnou kvalifikáciou, samotným právnym posúdením. Nemôže byť preto novotou v odvolacom konaní. Navyše, nepredstavuje ani odlišný skutkový základ, keďže tvrdenia o tom, že žalobkyňa je držiteľkou predmetného elektrického vedenia, vzhľadom aj na ňou uvádzané verejnoprávne predpisy z oblasti energetiky, neboli spochybnené. Okolnosťou, či nepatrí žalobkyni náhrada škody aj z titulu oprávnenej držby sa mal pri ustáľovaní skutkovej a právnej situácie sporu zaoberať už súd prvej inštancie, aj bez ohľadu na argumentáciu sporových strán. Obsahom vlastníckeho práva je v zmysle

ustanovenia § 123 Občianskeho zákonníka vec držať, teda pri preukazovaní vlastníctva je potrebné sa preukazovaním držby zaoberať.

16.6. Povinnosťou odvolacieho súdu preto bolo sa s námietkou žalobkyne, že jej patrí predmetná náhrada škody aj keby sa nepreukázalo jej vlastníctvo, a to už len z titulu držby, dostatočným spôsobom vysporiadať. Spôsob, akým sa k právnomu názoru žalobkyne vyjadril odvolací súd nepostačuje. Odvolací súd ani nijakým spôsobom neurčil, v čom sa mu právne posúdenie situácie ako oprávnenej držby javí ako odlišný skutkový základ, aké ďalšie dokazovanie by bolo potrebné vykonať a podobne, keď žalovaná 1/ ani jej držbu nespochybňovala.

16.7. Posúdenie veci krajským súdom sa tak neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok.

17. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

18. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd na záver dodáva, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP bol dôvodný, lebo náležitým neodôvodnením napadnutého rozhodnutia, nevysporiadaním sa s podstatnými námietkami žalobkyne v odvolacom konaní, došlo k porušeniu procesných práv strany v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy.

19. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

20. Z uvedených dôvodov dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 v spojení s § 450 CSP).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.